ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Методичної ради
Чернівецького медичного фахового коледжу
Протокол № 3 від «24» жовтня 2025 р.
Голова Методичної ради
_____Тетяна БОИЧУК

Навчальна програма

Тренінгу «Психосоціальна підтримка в медицині: етика, емпатія та комунікація в умовах стресу, травми та війни»

Опис цільової аудиторії:

І. Лікарські спеціальності загального, нехірургічного, хірургічного, психолого-психіатричного, медико-лабораторного, медико-профілактичного, судово-медичного профілю; інші лікарські спеціальності; лікарські стоматологічні спеціальності.

ІІ. Фармацевтичні спеціальності.

ІІІ. Спеціальності професіоналів з реабілітації, медико-фармацевтичного, медико-профілактичного, медико-лабораторного, судово-медичного профілю; спеціальності професіоналів з психологічної допомоги та духовної опіки; спеціальності інших професіоналів у сфері охорони здоров'я.

ІV. Спеціальності фахівців у сфері охорони здоров'я: медсестринські, стоматологічні спеціальності; спеціальності фахівців медико-профілактичного, медико-лабораторного, фармацевтичного профілю; спеціальності фахівців з реабілітації, психологічної допомоги.

Мета заходу: Сформувати у медичних працівників різних спеціальностей цілісне розуміння етичних засад, принципів емпатії та ефективної професійної комунікації під час надання психосоціальної підтримки пацієнтам і колегам у стресових, кризових і воєнних умовах. Розвинути практичні навички першої психологічної допомоги, вміння дбати про власне психоемоційне благополуччя. Поглибити здатність запобігати емоційному вигоранню, знижувати рівень професійного стресу, підтримувати атмосферу довіри й психологічної безпеки в медичних колективах, сприяти покращенню якості взаємодії з пацієнтами та командної співпраці у системі охорони здоров'я.

Перелік компетентностей:

1. Здатність розпізнавати ознаки психологічної травми, стресу та вторинної травматизації у поведінці пацієнтів, колег і близьких, враховуючи індивідуальні психофізіологічні реакції організму.
2. Здатність застосовувати принципи першої психологічної допомоги (ППД) під час надання психосоціальної підтримки в кризових і воєнних умовах.
3. Здатність активно слухати й розпізнавати невербальні прояви стресу, тривоги чи безпорадності, демонструючи емпатію, підтримуючу присутність і

повагу до гідності людини.

4. Здатність адекватно оцінювати психоемоційний стан людини у стресових або травматичних ситуаціях, використовуючи етичні стандарти та елементи вербальної й невербальної комунікації.

5. Здатність зрозуміло пояснювати пацієнтам, їхнім родинам і колегам основи психоемоційної стабілізації та саморегуляції в кризових обставинах.

6. Здатність конструктивно працювати з емоційними реакціями (страх, гнів, тривога, апатія) за допомогою технік активного слухання, «Я-висловлювань», нормалізації та стабілізації.

7. Здатність надавати підтримуючий і конструктивний зворотний зв'язок (у тому числі за принципом «сендвіча») в емоційно напружених ситуаціях чи командній взаємодії.

8. Здатність ефективно комунікувати з пацієнтами в гострій стресовій реакції та їхніми близькими, дотримуючись принципів етичності, конфіденційності та недискримінації.

9. Здатність повідомляти складну або травматичну інформацію з урахуванням психоемоційного стану пацієнта чи його родини та правил психологічної підтримки.

10. Здатність вирішувати міжособистісні конфлікти і професійні напруження в медичному середовищі, використовуючи навички саморегуляції, етичного спілкування та техніки «Я-повідомлень».

11. Здатність піклуватися про власне психоемоційне благополуччя, розпізнавати ознаки емоційного вигорання та застосовувати техніки самодопомоги, включно з дихальними вправами, вправами заземлення ін.

12. Здатність ефективно співпрацювати з колегами різних спеціальностей у стресових, кризових або бойових умовах, підтримуючи атмосферу взаємоповаги та довіри.

13. Здатність чітко, лаконічно й коректно передавати інформацію про психоемоційний стан пацієнтів чи колег у процесі зміни чергування або командної роботи.

14. Здатність формувати професійно довірливі відносини в мультидисциплінарних командах, проявляючи емпатію, чуйність і психологічну підтримку до колег.

15. Здатність створювати й підтримувати психологічно безпечне середовище у колективі, попереджати прояви стигматизації, дискримінації та професійного виснаження.

Опис структури заходу:

1. Вступна частина (привітання, знайомство учасників; ознайомлення з метою, структурою та очікуваними результатами тренінгу; обговорення правил роботи в групі: етика взаємодії, довіра, безоціночність, конфіденційність).

2. Теоретичний блок (представлення ключових понять, лекція, презентація, питання-відповіді, уточнення).

3. Практична частина (практична вправа на саморегуляцію, демонстрація техніки, виконання в групі; демонстрація технік психоемоційної підтримки в стресових ситуаціях; рольові ігри та кейс-стаді: розбір ситуацій гострої стресової

реакції; робота в трійках: відпрацювання базових навичок психологічної допомоги, оцінка та обговорення навичок).

2. Теоретичний блок (представлення ключових понять, лекція, презентація, питання-відповіді, уточнення).

3. Практична частина (демонстрація технік самодопомоги, групове виконання; рольові ігри у трійках: відпрацювання навичок саморегуляції в умовах стресових навантажень; практична демонстрація моделі, адаптація до реальних робочих ситуацій.

4. Рефлексія та підведення підсумків (обговорення отриманого досвіду та практичної цінності інструментів; формування індивідуального чек-листа технік самодопомоги та підтримки пацієнтів; підбиття підсумків програми; оцінювання набутих знань і навичок.

Загальний обсяг навчального навантаження: 6 астр. год. х 60 хв/45 хв = 8 ак. год х 1,5 б = 12 балів

Форми організації та проведення заходу: інтерактивні лекційні блоки; практичні демонстрації та воркшопи; рольові ігри та моделювання ситуацій; робота в малих групах і трійках; кейс-стаді; групові дискусії та обговорення.

Метод організації та проведення заходу: тренінг

Матеріально-технічне забезпечення заходу: мультимедійні презентації, відеоматеріали, фліпчарт, маркери, наліпки-стікери; **роздатковий матеріал:** конспекти лекцій, пам'ятки, чек-листи, картки для рольових ігор, додаткові матеріали для самостійного вивчення.

Форми підсумкового контролю: Кількість тестових завдань – 20. Для отримання сертифікату учасник має вирішити не менше 14 із 20 тестів, тобто не менше 70 % (за методологією) (по 1 хв на тест).